USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobkyně: N. R.,** zastoupena Mgr. Ondřejem Pivoňkou, advokátem, Laurinova 1049, Mladá Boleslav, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 46 Az 59/2006 - 19 ze dne 26. 9. 2006,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátu Mgr. Ondřeji Pivoňkovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 2400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2005, č. j. OAM - 2261/VL - 07 - 04 - 2005, kterým byla podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná. O nákladech řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.

Jako důvody kasační stížnosti uvádí stěžovatelka především skutečnost, že správní orgán, a následně i krajský soud se měl zabývat možností udělení azylu z humanitárních důvodů, což neučinil. Tvrzení stěžovatelky v řízení byla shledána jako nedostatečná k naplnění podmínek § 12 zákona o azylu, správní orgán ani soud však neprovedly další dotaz na doplnění skutkových tvrzení a dokázání skutkového stavu. Nutno ještě uvést, že vlastním důvodem k opuštění země původu stěžovatelky byly tíživé rodinné a ekonomické podmínky. V daném případě byla žádost stěžovatelky zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť z postupu stěžovatelky bylo patrné, že ji podala s cílem vyhnout

se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohla požádat o udělení azylu dříve, a v řízení neprokázala opak.

Kasační stížnost podala účastnice řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (všechna citovaná rozhodnutí lze nalézt na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval kasačními důvody. V podané kasační stížnosti stěžovatelka argumentuje zejména tím, že správní orgán, a následně i krajský soud se nezabývaly možností udělení azylu z humanitárních důvodů. Nejvyšší správní soud k citované námitce konstatuje, že v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu není vůbec zkoumána možnost udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Obdobnými či totožnými námitkami se Nejvyšší správní soud zabýval již v řadě

svých rozhodnutí, pro příklad lze uvést rozsudek sp. zn. 3 Azs 414/2004, nebo rozsudek sp. zn. 3 Azs 208/2005.

Správností postupu správního orgánu v obdobných případech se Nejvyšší správní soud vnitřně jednotně a nerozporně zabýval v řadě svých předchozích rozsudků. Je možné odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 55/2006. I Nejvyšší správní soud má za prokázané, že stěžovatelka neuvádí žádné důvody, které by zakládaly její právo na udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, přičemž skutečnosti sdělované stěžovatelkou plně ospravedlňovaly postup podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatelka měla dostatek času a možností vejít do kontaktu se zástupci státních orgánů České republiky, v podání žádosti o azyl jí od roku 2004 nebránily žádné objektivně známé okolnosti, což ostatně stěžovatelka v žalobě ani v kasační stížnosti nepopírala. Na základě zjištěného skutkového stavu věci Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud řádně přezkoumal rozhodnutí žalovaného v rámci stěžovatelkou uplatněných žalobních námitek a své závěry řádně odůvodnil. Krajský soud zhodnotil náležitým způsobem podklady shromážděné ve spise a vyvodil z nich závěry, s nimiž se zdejší soud v plné míře ztotožňuje. V této souvislosti lze poukázat na povahu a smysl celého azylového řízení, které je do značné míry založeno na principu, že cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat bezprostředně poté, co vstoupí na území státu, v němž má reálnou příležitost obdržet status azylanta a kde budou garantována jeho základní práva a svobody. Domnívá-li se stěžovatelka, že zjištěný skutkový stav mohl vést k jinému závěru, než jaký byl vysloven žalovaným, a posléze i krajským soudem, nelze s jejím názorem souhlasit. Nutno především konstatovat, že podání žádosti o azyl po cca 2 letech od vstupu na území České republiky, přestože dřívějšímu podání žádosti o azyl stěžovatelce zjevně nic nebránilo (nadto v daném případě již po vydání jednoho rozhodnutí o správním vyhoštění), nasvědčuje tomu, že stěžovatelka o azyl požádala opravdu až ve snaze legalizovat svůj pobyt v ČR a vyhnout se správnímu vyhoštění. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne sp. zn. 2 Azs 5/2003 (publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 18/2003 Sb. NSS), uvedl „cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat vždy již v první zemi, v níž má reálnou příležitost tento status obdržet nejdříve a v níž budou garantována jeho základní práva a svobody“. Z této logiky také vyplývá, že má takový cizinec požádat o azyl neprodleně poté, co má k tomu příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V opačném případě, tedy při podání žádosti o azyl s výrazným časovým odstupem po vstupu na území státu, kde mu může být ochrana formou azylu udělena, lze předpokládat, že důvody podání žádosti si již nemusejí shodovat s důvody odchodu ze země původu, což může cizince z poskytnutí azylu vyloučit, podobně jako žádost v jiné než v první bezpečné zemi. Tuto logiku ostatně sleduje i zákon o azylu ve svém ustanovení § 16 odst. 2. Jinak řečeno, pokud cizinec požádá o azyl proto, že mu hrozí správní vyhoštění, bude jeho žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, a nebude tak již zkoumáno, zda v jeho případě jsou dány důvody podle § 12 zákona o azylu a jeho minulé pronásledování či důvodná obava z ní budou z hlediska žádosti o azyl již procesně nepodstatné. Tak tomu bylo i ve stěžovatelčině případě, kdy žalovaný mohl stěžovatelčinu žádost o azyl zamítnout jako zjevně nedůvodnou, či nemusel azyl udělit s poukazem na to, že v jejím případě byly dány důvody k zamítnutí pro zjevnou nedůvodnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 55/2006). V této situaci pak Nejvyšší správní soud neshledal důvodné ani tvrzení stěžovatelky ve vztahu k ustanovení o humanitárním azylu podle § 14 zákona o azylu, jak již bylo uvedeno výše přichází v úvahu tehdy, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, s tím, že azyl podle § 14 lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Protože však v případě stěžovatelky neprobíhalo

meritorním řízení o tom, zda jsou dány podmínky pro udělení azylu podle § 12, ale žádost byla v tzv. zkráceném řízení zamítnuta, nebylo možno ani zkoumat podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, jak již ostatně vysvětlil správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a jak vyplývá i z výše citovaných rozsudků NSS.

Pokud se jedná o námitku zpochybňující postup při zjišťování skutkového stavu, neboť správní orgán ani soud neprovedli další dotaz na doplnění skutkových tvrzení a dokázání skutkového stavu, když tvrzení stěžovatelky v řízení byla shledána jako nedostatečná k naplnění podmínek § 12 zákona o azylu, uvádíme následující: povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (sp. zn. 5 Azs 22/2003; obdobně i sp. zn. 5 Azs 24/2003).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovatelce byl k ochraně jejích zájmů pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát Mgr.Ondřej Pivoňka. V případě ustanovení advokáta platí hotové výdaje za zastupování a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Uvedený advokát podal dne 21. 6. 2007 vyúčtování za poskytnuté úkony právních služeb podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V tomto vyúčtování požadoval odměnu za 2 úkony právní služby, a to za převzetí zastoupení a za doplnění kasační stížnosti v celkové částce 4800 Kč. (při částce 2100 Kč za jeden úkon právní služby a režijním paušálu po 300 Kč). Ustanovený advokát přitom není plátcem DPH. Podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu náleží mimosmluvní odměna za každý z úkonů právní služby v uvedeném ustanovení uvedených. Podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu náleží odměna za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven soudem. Ustanovený advokát však netvrdí, že se uskutečnila první porada se stěžovatelkou, což je podmínkou přiznání odměny za uvedený úkon. Podání písemného doplnění kasační stížnosti z 5. 1. 2007 pak je úkonem, za který náleží advokátu odměna podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Ustanovenému advokátovi tak byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby, což spolu s náhradou hotových výdajů v částce 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) činí celkem částku 2400 Kč, která byla ustanovenému advokátovi přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu